

COMPONENTEN ▶ DOMEINEN ▼	Kennis weten, begrijpen, inzicht hebben in <i>Een jongere met deze kennis ...</i>	Attitude vinden, willen, bereid zijn <i>Een jongere met deze attitude ...</i>	Vaardigheid een inschatting maken van wat je kunt <i>Een jongere met deze vaardigheid ...</i>	Reflectie nadenken over onderwerpen <i>Een jongere met deze reflectie ...</i>	Gedrag <i>Een jongere die adequaat als burger handelt...</i>
Democratisch handelen Het aanvaarden van en bijdragen aan een democratische samenleving.	... weet wat democratische principes zijn en wat het handelen volgens die principes inhoudt.	... wil ieders stem horen, dialoog aangaan en een actieve, kritische bijdrage leveren.	... kan het eigen standpunt naar voren brengen en luisteren naar de standpunten van anderen.	... denkt na over (on)democratische kwesties en kwesties van (on)macht en (on)gelijke rechten.	... respecteert andere meningen en meerderheids/minderheidsstandpunt en; reflecteert op de wijze waarop beslissingen tot stand komen.
Maatschappelijk verantwoord handelen Medeverantwoordelijkheid nemen voor de leefgemeenschappen waartoe men behoort.	... kent sociale regels (wettelijke of ongeschreven regels voor het sociaal verkeer).	... wil zich sociaal rechtvaardig opstellen (niemand uitsluiten), is bereid tot zorg en hulp, wil de ander en het milieu niet schaden door eigen gedrag.	... kan zich sociaal rechtvaardig opstellen	... denkt na over belangentegenstellingen, sociale cohesie, sociale processen (in- en uitsluiting) en eigen bijdrage aan sociale rechtvaardigheid.	... houdt zich aan spelregels, draagt iets bij aan het collectief belang, voorkomt dat de ander of het milieu geschaad wordt door eigen gedrag.
Omgaan met conflicten Betreft (lichte) conflictsituaties of belangen- tegenstellingen waarbij de jongere zelf 'partij' is.	... kent manieren om conflicten op te lossen zoals zoeken naar win-win oplossingen, hulp van anderen inroepen, ongelijk bekennen, escalatie voorkomen.	... wil conflicten onderzoeken, is bereid het standpunt van de ander serieus te nemen en samen naar een acceptabele oplossing te zoeken.	... kan naar de ander luisteren, zich in de ander verplaatsen en win-win oplossingen zoeken.	... denkt na over hoe het conflict heeft kunnen ontstaan, over eigen en andermans rol daarin en over mogelijkheden om conflicten te voorkomen of op te lossen.	... analyseert eigen en andermans gedrag, gaat escalatie tegen, zoekt oplossing die voor ieder acceptabel is.
Omgaan met verschillen Bij 'verschillen' gaat het hier met name aan sociale, culturele, religieuze en uiterlijke verschillen.	... kent verschillen van culturele aard, heeft kennis van gedragsregels in verschillende sociale situaties, weet wanneer er sprake is van vooroordeel en discriminatie.	... wil andermans opvattingen en leefstijl leren kennen, staat positief tegenover verschillen.	... kan zich bewegen in onbekende sociale situaties, zich aanpassen aan andermans wensen of gewoonten.	... denkt na over aard en gevolgen van verschillen tussen mensen, culturele achtergronden van gedrag en processen van in- en uitsluiting.	... gaat goed om met alle soorten jongeren, past zich aan anderen aan, discrimineert niet.